

LENINA KAROGS

LATVIJAS KOMUNISTISKĀ PARTIJAS PREIĻU RAJONA KOMITEJAS UN PREIĻU RAJONA TAUTAS DEPUTĀTU PADOMES LAIKRAKSTS

IZNAK KOPŠ
1950. GADA 29. MARTA
Nr. 56 (5750)
14.
MAIJS
SESTDIENA,
1988. GADS
Maksā 3 kap.

Latvijas KP Preiļu rajona komitejā

Latvijas KP rajona komitejā sākusies gatavošanās partijas rajona komitejas kārtējam plēnumam. Tajā apspriedīs jautājumu «Par partijas rajona organizācijas uzdevumiem darba lauku idejiski politiskās, internacionālās un patriotiskās audzināšanas pastiprināšanā tagadējā pārkaršanas posmā».

Izveidota partijas rajona komitejas plēnuma sagatavošanas komisija. Tā aicina rajona komunistus, visus darba laukus izteikt savas kritiskās piezīmes un priekšlikumus, aktīvi iesaistīties idejiski politiskās, internacionālās un patriotiskās audzināšanas pastiprināšanas uzdevumu apspriešanā. Vēstules ar savām ierosmēm adresējiet Latvijas KP Preiļu rajona komitejas propagandas un agitācijas nodaļai vai laikraksta «Lenina Karogs» redakcijai. Jūs uzklūsiet arī pa tālruni 22551.

Rajons dienu ritumā

Produkcija eksportam

Nesen Maskavā, Vissavienības ārējās tirdzniecības apvienībā «Stromintorg», sekmiģi noslēdzās sarunas starp Līvānu stikla fabrikas direktora vietnieci ražošanas jautājumos E. Lapiņu un Holandes firmas «Peja» pārstāvjiem.

Noslēgts līgums, saskaņā ar kuru fabrika šogad firmai piegādās 4800 glāzes «Vienība», 12000 vāzes krēmam «Jersika» un 500 komplektus «Pildzīs». Uzdevums ir saspringts, taču uzņēmuma laudis ir pilni apņēmības nepievlīt savus partnerus. Jo vairāk tāpēc, ka ar Holandi ārējās tirdzniecības sakari tiek nodibināti pirmoreiz.

Turklāt maijā paredzēts pabeigt izpildīt ASV pasūtījumu — izgatavot 5000 dažādu veidu vāzes ziediem. Komplektus «Ornaments» un «Mozalka» fabrika eksportēs uz Kuveitu un Saūda Arābiju.

Lietišķu sakaru nostiprināšanās ar partneriem ārzemēs ne tikai nodrošina Līvānu stikla izeju uz starptautisko arēnu, bet arī papildinās uzņēmuma valūtas fondu.

Pircēju ērtībām

Šopavasar ne Preiļu, ne Līvānu iedzīvotājiem nebija iespēju pabūt tik ierastajos gadatirgos — tos neorganizēja. Taču pircēji, kā saka, tukšā nepalika. Veco tirdzniecības formu nomainīja jauna — preču izpārdošanu organizēja ielās un laukumos. Šo jauninājumu atzinīgi novērtējuši gan pilsētnieki, gan arī lauku laudis.

Mēģinājumi preces it kā iznest pretim pircējam aizsākās jau pagājušajā vasarā. Pieredze liecina, ka mantas, kas ilgi glabājušās veikalā plauktos, uz ielas kļūst itin vajadzīgas — tās ātri vien izpērk. Noslēpums vienkāršs — dabiskajā apgaismojumā jeb-

kura manta izskatās labāk. Gadās arī, ka vienu otru lietu mēs veikalā vienkārši nepamanām.

Minētais iedzīvotāju apkalpošanas veids tiks praktizēts. Piemēram, Preiļu kolhozu tirgū (atjaunotajos paviljonos) visu vasaru un rudenī tirgos rūpniecības un pārtikas preces. Jūtami paplašināsies tirdzniecība ar bezalkoholiskajiem dzērieniem un konditorejas izstrādājumiem tieši pilsētas centrā. Pie universālveikala (ievērojot speciālu grafiku) pārmaiņus tirgos preces no dažādām nodaļām.

Līvānos tirdzniecība izvērsīsies pilsētas tirgū, arī centrā esošajā laukumā.

Tiesa — naudas ieņēmumi ne katru dienu ir lieli. (Apgrozījums atkarīgs no preču piedāvājuma.) Taču par vienu esam pārliecināti: legūs pircēji, apmierināti būs arī kooperatori.

I. KOROĻOVA

Pārskats

par pavasara sējas gaitu rajona saimniecībās līdz š. g. 13. maijam (pēc rajona agrorūpnieciskās apvienības dispečerdienesta ziņām)

Saimniecība	Iesēts (procentos)		
	vasarā	karstapeli	linu
Dzeržinska «Krasnij Oktjabrj»	101	100	100
«Sarkanā ausma»	101	100	100
M. Gorkija	98	95	x
«Sīlukalns»	96	100	83
Oškalna	96	20	94
Kirova	95	93	100
«Vārkava»	94	24	100
Aglonas p. s.	93	65	100
Raina	92	68	x
«Nākotne»	91	80	73
Suveroņa	91	55	66
Rudzātu p. s.	91	10	65
«Zelta vārpa»	88	37	x
K. Marksa	87	70	x
«Rīts»	86	100	100
Rūšonas p. s.	85	98	x
Lenina	78	42	x
«Dubna»	77	54	83
«Dzintars»	72	—	82
RAJONĀ	61	—	50
	88	66	85

x) — linus neaudzē.

Divas spraigas nedēļas

Jā, tik laika vajadzēja, lai Dzeržinska kolhozs pirmais mūsu rajonā un otrs republikā (pie tam — par krietnu laiku sprīdi apsteidzot lielāko daļu rajona saimniecību) pabeigtu sēju.

Torīt, kad ar rajona agrorūpnieciskās apvienības priekšsēdētāju V. Korotkovu ieradāmies saimniecībā, lai apsveiktu čaklākos sējējus, kolhoza darbnīcās, kantori, dispečerpunktā jautās tāds savāds miers. Es teiktu — svarīgs miers, kāds dažreiz mēdz pārņemt cilvēku pēc liela un labi paveikta darba. Pat kolhoza priekšsēdētājs P. Elsts puspuļķu kam, puspoleitni teica:

— Vēl jau paši lāgā neticam, ka sēja cauri, un ir tāda sajūta, ka šodien svētdiena un pēkšņi nevajag neko ne domāt, ne darīt...

Bet svētdiena tomēr nebija. (Ja arī būtu, cik tad bieži lauku laudis var atļauties kalendāra svētdienas svētīt? Jo darba kolhozā nekad netrūkst. Arī nākamais rīts pēc sējas pabeigšanas sākās ar parasto piecminūti, ar svarīgāko darbu ierādīšanu... Tikai bez steigas, rāmi, kā izbaudot pelnīto gandarījuma mirkli, kad visi — vadītāji, priekšnieki, sējēji un zemes strādātāji — savu paveikuši, bet līdz lielajam ražas novākšanas un vērtēšanas laikam vēl krietni ko gaidīt.

Kā vienmēr, kad kādam izdodas savu darbu veikt ātrāk, labāk, savādāk, taujājām pēc pieredzes, pēc «noslēpuma». Bet, izrādās, nekādu īpašu noslēpumu nav. Vienīgi tie, kas visiem zināmi. Taču šo to tomēr «izdibināju».

Kolhoza priekšsēdētājs P. Elsts:

— Sākums sējas kvalitatīvai norisei ielikts jau februārī, martā, kad notika tehnikas remonts. Divas nedēļas pirms sējas sākuma katrs mehanizators zināja, uz kura agregāta strādās, un ne vienu vai divas, bet desmitiem reizi to pārbaudīja.

Dzeržinska kolhoza mehanizatori pavasara sēju paveica triecientempā. Vislabākos panākumus darbā guva augsnes kultivētāji Antons Bricis un Vitālijs Dronga un sējēji Jānis Pastars, Aivars Gribusts, Nikodems Bricis un Jānis Skutelis. (Jāpiebilst, ka Jānis Skutelis pirmais sāka sēt linus.) Arī citi mehanizatori strādāja priekšzīmīgi, nerēķinoties ar laiku un personiskajām interesēm. Par to viņiem saimniecībā teic pelnītu paldies.

ATTĒLĀ (kreisajā pusē) redzam mehanizatoru V. Drongu, bet līdzās esošajā foto (no kreisās) — J. Pastaru, A. Gribustu, J. Skuteli un N. Brici.

Te nu nevarēju nociesties nepavaicājusi: «Bet kā tad citus gadus? Vai tad tehniku negatavojāt?»

— Citus gadus, protams, arī remontējam, taču nereti pēc sējas sākuma, kad tehnika jau bija it kā gatava, 2 — 3 dienas vēl pagāja, kamēr to turpat uz lauka «pieremontējām». Sogad nekas tamlīdzīgs nenotika. Vēl un vēlreiz pārbaudītie agregāti visi darbojās un nelūza.

Sākām sēt ar četrām sējmašīnām. Redzējām, ka nepietiks, un jau ar trešo sējas dienu uz lauka bija piecas sējmašīnas. Starpība starp sagatavoto un jau apsēto augsni visu laiku bija 30 — 40 hektāri — pus dienas darbs.

Sēja — 88

Daudz ieguvām tajās dienās, kad neparedzēti uzsnīga sniegs. Visā rajonā tad nestrādāja, bet mēs kultivējām pa sniegu — vieglās augsnes.

Noslēpumu nav. Galvenais — pareiza darba organizācija un mehanizators, jo viņa rokās ir viss...

Un vēl uzskatu, ka galvenajiem speciālistiem, priekšsēdētājiem šajā laikā, kad teju teju jāšak sēja, jābūt uz vietas, saimniecībā, nevis jādodas uz rajonā organizētiem pieredzes apmaiņas braucieniem vai citiem pasākumiem (starp citu, arī šogad tāds bija ielānots). Svarīgs taču ir pats sējas sākums, pirmo darba dienu tempi, kas uzdod toni visai sezonai.

Iecirkņa priekšniece E. Elste:

— Sogad tehnika tiešām bija labi izremontēta. Kā tikai sniegs nokusa, uzreiz varējām sākt darbu. Strādājam divās maiņās — naktī kultivējot, dienā sējot. Darba disciplīna bija kārtībā. Strādāja arī visi ļoti centīgi. Kā priekš sevis, kā vajag.

Kolhoza galvenā agronome G. Elste:

— Malači ir mūsu mehanizatori. Vairums pārzina visu tehniku — kur nu kuro brīdi vairāk vajadzēja, tur arī strādāja. Turklāt cilvēki mums galvenokārt jauni. Draudzīgi un izpalīdzīgi. Nekad no viņiem nedzirdējām, ka «es cita vietā nestrādāšu». Strādāja «viens par visiem...», it kā nosacītās brigādēs.

Mehanizatoriem sevi lielīt tā kā nav pienemts, taču arī viņiem ir ko teikt. Sevišķi par tehniku.

Dažs saka tieši un šerpi: — Tehnika nekam neder... Ar tādiem kultivatoriem var strādāt smiltiņās, bet ne mūsu zemē un akmeņos.

— Labi, ka mums ir palikušas vecās sējmašīnas. Nenodēvam lūžņos, bet salāpījām, uzpūcējām un — uz lauka!

— Kāds labums no tām divām sējmašīnām, ja viena tepat pie darbnīcām piecus metrus uz priekšu pagāja un apstājās, otra arī nebija daudz labāka.

— Vai tad ar kombainiem savādāk? Tikko no rūpnīcas — jauns un spīdīgs, bet, lai varētu strādāt, vispirms jāizremontē...

Ko lai te piebilst? Tehnika ir un paliek mūsu saimniecību galvenā rūpe un problēma. Acimredzot visā valstī kopīgi risināma.

Taču saruna gluži nemanot jau ievirzījās par ražu. Tas ir dabiski, jo sējējs domās ir tur, kur būs jānovāc tikko iesētais. Un materiālajai ieinteresētībai te nav mazsvarīga loma. Precīzi to formulēja priekšsēdētājs:

— Laikā iesēsi, raža būs. Ja būs raža, būs arī nauda. Ja būs nauda, tad arī par savu darbu vairāk saņemsi.

Laikā iesēts ir. Jāvēl, lai pēc pāris mēnešiem tīrumiem būtu raža un viņiem — izturīgi kombaini!

S. JOKSTE

Komjaunatnes Preiļu rajona komitejas plēnums

KOMJAUNATNES PREIĻU RAJONA KOMITEJAS PLĒNUMS AISPRIEDA JAUTĀJUMU «APZINĀTAS NEPIECIEŠAMĪBAS BŪT KOMJAUNATNES RINDĀS VEIDOŠANA SKŪLU JAUNATNĒ».

Referātu, kurā analizēts rajona skolu komjaunatnes organizāciju darbs pēc VLKJS XX kongresa un skolēnu uzņemšanas VLKJS biedru rindās rezultāti, nolasiņa komjaunatnes rajona komitejas pirmais sekretārs V. VILCĀNS.

Neilgi pirms plēnuma par dažādiem jautājumiem, kas saistīti ar uzņemšanu komjaunatnē un individuālo darbu komjaunatnes organizācijās, tika anketēti rajona vispārīgā izglītība un profesio-

nāli tehnisko skolu 500 audzēkņi. Diemžēl atbildes uz jautājumiem — kā norit sagatavošanās pirms iestāšanās komjaunatnē, kāda ir vecāku, kāda — rekomendējošo biedru loma iestāšanās komjaunatnē, kā iesākas jauniešu tuvināšanās komjaunatnes organizācijās darbam, kā organizācijās tiek izmantotas katra komjaunieša individuālās spējas utt. — bija ne vienmēr iepriecinošas. Piemēram, kaut no 500 aptaujātajiem tikai 10 neatceras, kā viņi uzņemti komjaunatnē, taču pārējo dzīvē tas ir bijis nozīmīgs notikums, tomēr gatavošanās tam bijusi visai vienveidīga — 96 procenti ir lasījuši VLKJS Statūtus, 15,6 procenti nodarbojušies pulciņā «Mūsu leņiņiskā komjaunatne», 16 procenti lasījuši laikrakstu «Komsomoļskaja pravda», ar 13,8 procentiem aprunājušies skolotāji, ar 25 procentiem — komjaunatnes komitejas sekretārs vai komitejas loceklis. Tikai 2,8 procenti komjauniešu ir veikuši komjaunatnes komitejas uzdevotus pienākumus.

Ļoti nenozīmīga, kā varēja secināt, ir vecāku loma savu bērnu sagatavošanā iestāšanās komjaunatnē. Tikai 26,8 procenti aptaujāto skolēnu atbildēja, ka vecāki ir palīdzējuši. Tas izpaudies šādi — 7,2 procenti stāstīja par savu darbību komjaunatnē, bet 13 procenti palīdzēja apgūt VLKJS Statūtus.

Interesantas izrādījās arī domas par rekomendētājiem. Vairumā gadījumu tie ir vecāko klašu skolēni (52,4 %). Daudz retāk — PSKP biedri, skolotā-

ji, pionieri vadītāji. Pavisam reti — direktori (1,6 %), meistari (0,2 %). Neviens no 500 aptaujātajiem rekomendāciju nebija devis direktora vietnieks audzināšanas darbā.

Vēl daudz dažādu pārdomas rosinošu aspektu radās, analizējot šos anketēšanas rezultātus. No tiem izriet secinājums, ka nopietnāk jāorganizē skolēnu sagatavošanās darbs pirms viņu iestāšanās komjaunatnē, ka vairāk jāpievērš uzmanība jauniešu pirmajiem patstāvīgajiem soļiem VLKJS rindās.

Kad VLKJS XX kongress nolēma galīgā lēmuma tiesības par uzņemšanu komjaunatnē nodot pirmorganizācijām, likās, ka tas dos iespēju uzņemšanai notikt ļoti individuāli, labprātīgi, pēc rūpīgas sagatavošanās un jaunieša pārbaudīšanas konkrētos darbos. Taču daudzas komjaunatnes pirmorganizācijas līdz ar to savu darbu pavājināja, bet vēlāk arī galīgi atstāja pašplūsmā. Tādējādi ir samazinājies komjauniešu īpatsvars starp skolēniem, izveidojot 7. un 8. klases, kurās nav komjaunatnes biedru vai arī to skaits ir ļoti neliels (Līvānu 2. vidusskolā, Preiļu 1. vidusskolā).

Lai labotu radušos situāciju, jāņem vērā, ka darbs skolā ir viens no izšķirošajiem un vis svarīgākajiem virzieniem VLKJS darbībā.

Debatēs sakarā ar referātu runāja vairāki komjaunieši, komjaunatnes darba organizatori. Jaunaglonas 58. profesionāli tehniskās vidusskolas direktora vietnieks politiskajā darbā A. Tumovs informēja par komjaunatnes un arodbiedrības apvienotās organizācijas darbu skolā. Līdz šim tas sevi attaisnojis. Interesanti par Gaiņu astoņgadīgās skolas un kolhoza «Zelta vārpa» sadarbību stāstīja Gaiņu astoņgadīgās skolas pionieri va-

dītāja I. Laugale. Par to, ka trūkst pionieru vadītāju kadru, ka nav, kam nodot uzkrāto pieredzi, bet tas savu-

kārt ietekmē arī darbu ar topošajiem komjauniešiem, runāja Aizkalnes astoņgadīgās skolas vecākā pionieru vadītāja M. Lozda.

Par problēmām, kādas šobrīd radušās skolās sakarā ar pionieru sagatavošanu uzņemšanai komjaunatnē, runāja Preiļu 1. vidusskolas vecākā pionieru vadītāja D. Prodniece un Līvānu 2. vidusskolas ārpusklases un ārpusklases darba organizators V. Morozs.

Par savās komjaunatnes organizācijās padarīto un arī par trūkumiem stāstīja Vārkavas vidusskolas skolniece D. Kancāne un Rožupes astoņgadīgās skolas skolniece G. Bernāne.

Komjaunatnes rajona komitejas sekretārs A. Staužs izanalizēja stāvokli, kāds izveidojies darbā ar pionieriem un komjauniešiem, norādīja uz kopīgajiem trūkumiem, ieteica, kā darbu varētu uzlabot.

Plēnuma darbā piedalījās un runāja LLKJS CK darbinieks A. Vasiļjevs un partijas Preiļu rajona komitejas sekretāre I. Jansone.

Apspriešanās jautājuma plēnuma pieņēma lēmumu, kura mērķis — uzlabot darbu VLKJS rindās kvalitatīvai un kvantitatīvai papildināšanai.

Plēnumā tika apbalvotas govju mehanizētās slaukšanas operatoru rajona socialistiskās sacensības uzvarētājas H. Lutinska, N. Klindzāne, A. Jonāne, kā arī aktīvākie komjaunieši — R. Znotiņa, L. Isajeva, N. Šabanovs, L. Boriss.

Komjaunatnes biedra karti plēnumā saņēma deviņpadsmit jauni VLKJS biedri.

Materiālu publicēšanai sagatavoja S. JOKSTE

Vienotajā politdienā

Nesen notikušajā Latvijas KP Centrālās Komitejas plēnumā izskatīja jautājumu par darbaļaužu idejiskā politiskās, internacionālās un patriotiskās audzināšanas uzdevumu risināšanu pārkārtošanās pasākumā. Plēnuma rezultātiem bija veltīta šonedēļ republikā sarīkotā vienotā politdienā «Darbos un vārdos stiprināt padomju tautu draudzību».

10. maijā mūsu rajonu apmeklēja Latvijas PSR Valsts darba komiteja priekšsēdētāja pirmais vietnieks I. Gavrilkins. Partijas rajona komiteja viņš tikās ar kadru nojaunatņu priekšniekiem un darbinie-

kiem. Republikas Valsts plāna komitejas priekšsēdētāja vietniekam H. Naclam bija tikšanās ar rajona izpildkomitejas un agrorūpnieciskās apvienības darbiniekiem. 12. maijā pie mums bija ieradies republikas veselības aizsardzības ministra vietnieks E. Platkājs, kurš apmeklēja Līvānu būvmateriālu un konstrukciju kombinātu, Preiļos tikās ar medicīnas darbiniekiem un darba kolektīvu pārstāvjiem.

Vienotās politdienas letvaros darba kolektīvos priekšlasījumus sniedza arī Latvijas KP Preiļu rajona komitejas lektoru grupa.

P. STRAUS

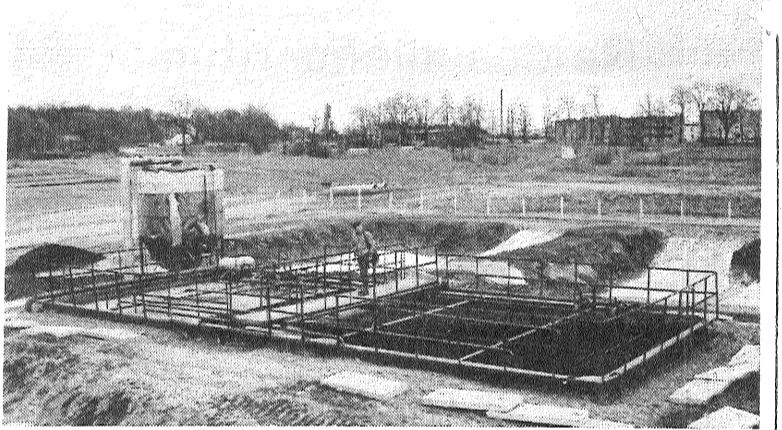
Kooperatīvs „Agroservis”

Nepilnu gadu darbojas kooperatīvs «Agroservis» (Rīgā, tel. 210608) — viens no nedaudzajiem, kas sniedz pakalpojumus galvenokārt kolhoziem un padomju saimniecībām, veicot darbus, kas saistīti ar automātikas ierīču un sistēmu montāžu, noregulēšanu un apkalpošanu. Šajos pirmajos astoņos mēnešos tas izpildījis pasūtījumus par 40 tūkstošiem rubļu.

Kooperatīva objektu vidū var minēt Saldus rajona kolhoza «Pampāli» katlu māju, Kuldīgas rajona kolhoza «Kabile» attīrīšanas iekārtu sūkņu staciju un automatizēto mikroklimata uzturēšanas sistēmu Bulduru sovhoztehnikuma kartupeļu glabātavā. Nemaz nerunājot par operatīvā, pasūtītājs, kas griežas pie kooperatīva, ietaupa arī līdzekļus — samaksa tiek aprēķināta pēc valsts izcenojumiem, bet pieskaitāmās izmaksas šeit ir mazākas nekā valsts darbuņēmējam.

Vēl viena «Agroservisa» īpatnība. Ja pasūtītājs vēlas, darbi — aprēķini, automātikas montāža, uzstādīšana un darba tehnoloģijas izstrādāšana — tiek veikti kompleksī.

Cenšoties maksimāli efektīvi izmantot savas priekšrocības, kooperatīvs slēdz līgumus par dažādiem maziem objektiem, kas nav rentabli valsts darbuņēmuma organizācijām.

ATTELĀ: šis kolhoza «Kabile» attīrīšanas iekārtu sūkņu stacijas automātiku montējis un noregulējis kooperatīvs «Agroservis».

B. KOLESNIKOVA foto (LATINFORM)

Oficiālajos sarakstos šis mājas nav. Nekādu ar dokumentiem apstiprinātu informāciju par to nesniegts arī milicija. Vienīgi pastnieki — vecie šēļenes ledzīvotāji — atgādās šurp steidzamu telegrammu. Taču, kā katrai lietai pasaulē, arī šai mājai ir sava vēsture.

„Vieta zem saules”

Vietējā leģenda vēsta, ka senos laikos māja piederējusi augstdzimīgam baronam, kurš turējies zirgus. Mūsu dienas kādu laiku māja stāvējusi tukša, tad to sāka izmantot Līvānu slimnīca: izveidoja šeit savu palīgsaimniecību — cūku fermu. Tajā dzīvoja un strādāja vienuļa vecenīte. Taču viņa saslima, un vecenīti aizveda uz pansionātu, kur dzīvē vien viņa nomira.

Pēc tam telpas savā pārziņā ņēma Līvānu stikla fabrikas bijušais direktors. Viņa grandiozo ieceru vilināti, uz fabriku sabrauca strādnieki no citiem rajoniem un pat no citām republikām. Atbraucējus nolēma uz kādu laiku izvietot kādreizējā cūku fermā, kura, tiesa, jau bija pārkārtota dzīvošanai. Cilvēkiem svētī apsolīja drīz vien viņus nodrošināt ar dzīvokļiem. Un tam varēja ticēt, jo dzīvokļu celtniecība toreiz patiesi attīstījās vēl nepieredzētos tempos. Taču... notika fabrikas vadības maiņa, un mājas tālākais liktenis bija izlemts: jaunais direktors nevēlējās uzņemties atbildību par sava priekšgājēja solījumiem. Un tā mājā, kuru rotā necila

plāksnīte ar uzrakstu «Padomju iela 26», joprojām dzīvo un audzina savus bērnus stikla fabrikas strādnieki. Dāra to pēc īpašiem salu iedzīvotāju likumiem — gandrīz katru dienu ir spiesti atgādināt un pierādīt, ka viņi patiešām eksistē uz šīs pasaules, ka viņi gaida palīdzību.

Ko tad šie salas ledzīvotāji

montēt nama jumtu. Lūgums tā arī palika uz papīra.

Pavasara palu laikā aizsprosts, kurš savieno mūsu salu ar pilsetu, pārplūst, un mēs bieži vien nedēļām ilgi netiekam uz darbu, bērni — uz skolu un bērnudārzu. Fabrikai kādreiz bija laivas, bet tagad neviens nezina, kur tās palikušas. Vadība neceļ pre-

prasa? Ko viņi īsti grib? Paklausīsimies.

Velta un Henrihs Baranenkovi:

— Dzīvoju šeit kopā ar vīru un nu jau četriem bērniem. Kopš 1979. gada. Es un bērni esam pierakstīti Padomju ielā 3, bet vīrs — kopmītņē Rīgas ielā 95. Desmit gadus stāvu dzīvokļu rindā. Visiem kopā šeit pašlaik dzīvot praktiski nav iespējams. Drīz no dienesta armijā atgriezīsies dēls. Tas, kā mēs viņu šeit pierakstījām, jau ir cits stāsts: neiztikām pat bez Latvijas PSR Augstākās Padomes de-
rutāta palīdzības.

Iesniedzām lūgumu piešķirt mums lielāku dzīvojamu platību. Šajā pašā mājā, jo kaimiņi brauca prom, ieradās komisija. Iebildumus neviens it kā necēla, taču dzīvokli mums neiedalīja. Teica: esot pazaudēts iesniegums. Bet — kur tad komisijas lēmums? Vārdu sakot, neviens mēs šeit neesam vajadzīgi. Ja nu vienīgi kā darbspēks.

Pagājušā gada oktobrī, piemēram, mūsu mājas ledzīvotāji griežas pie fabrikas administrācijas ar rakstisku lūgumu izre-

tenzijas, ka mēs kavējam darbu. Bet — vai kāds ir padomājis, ka plūdu laikā mēs sēžam mājās bez maizes, ka bērniem jāiztiek bez piena?

Ak, ko nu par tādām lietām runāt, ja pagājušajā gadā no mūsu mājas divpadsmit ģimenēm vēlēšanās piedalījās tikai trīs.

Nina un Valērijs Karasjevi:

— Mēs esam pieci. Ģimenē divi bērni. Arī mēs esam pierakstīti citur — Rīgas ielā 95. Šeit mājokļiem jau astoņus gadus. Neatceros, ka pa šo laiku kāds būtu paaugstinājies, kā mēs šeit dzīvojam. Māja skaitās kā kopmītne, bet katra ģimene iekārto savu dzīvokli kā nu paši var. Ja klūst par šauru, ceļam plebūvi. Neviens neaizliedz. Diemžēl — arī nepalīdz.

Fabrika ne reiz nav mums sarūpējusi malku. 1981. gadā mājai iegādājās jumtu. Mūs toreiz pat apvainoja, ka mēs paši to jumtu esot sabojājuši. Pēc tam, protams, visu noskaidroja, jumtu salaboja, taču sarūgtinājums sirdī palicis.

Bet notikums ar žurkām? No tām galīgi nav glābņa. Lūdzām

palīdzību sanitāri epidemioloģiskajā stacijā. Tur paskaidroja, ka fabrika it kā neesot ar viņiem noslēgusi līgumu, bet mūsu māja pie viņiem neesot uzskaitē. Un atkritumu bedrē? Tā jau aizņēmusi sakņu dārzus.

Dabūt vienalga kādu izziņu — tā mums ir vesela problēma. Uzreiz nēmas noskaidrot, vai esam samaksājuši par elektroenerģijas patēriņu. Ej nu pierādī! Ja līdz tam brīdim nav samaksāts, nekādu izziņu nedabūsi.

Daina Koļesnikova:
— Man ir divi bērni. Ar vīru esmu šķīrusies, taču mums jādzīvo kopā. Šinī mājā apmetāmies 1981. gadā. Pierakstīti esam Rīgas ielā 95.

Klimats uz salas ir ļoti mitrs, tāpēc bērni pastāvīgi slimo. Piemēram, man šķības lapa jāņem gandrīz ik mēnesi, nereti — pat divas reizes.

Un aka? Grodi vietām izdrupuši, ūdens kļūst arvien netīrāks. Reiz palūdzām komandanti, sak, lai fabrika aku sakārto. Šī mums pretī: ļaujiet kaut pēc slimības man atpūsties.

Atceros — pirms gadiem septiņiem Latvijas televīzija uzņēma par Līvāniem dokumentālo filmu, ja nekļūdos, ar nosaukumu «Vieta zem saules». Tās kadros varēja skatīt arī šo māju. Tiesa, ne tik kritiskā, cik eksotiskā aspektā. Taču arī šāda pieeja radīja cilvēkos ticību labākai nākotnei. Diemžēl laiks ritēja, taču mājas ledzīvotāju dzīvē pa šiem gadiem itin nekas nav mainījies. Ja nu vienīgi dubultojies rūgtums un aizvainojums par savu beizejas stāvokli.

Vai patiešām šis stāvoklis ir tik bezcerīgs?
L. KUZMINA

„Inženieris” pieņem pasūtījumus

Uz jautājumu, cik ūdens sakrājies šķidrās degvielas tvertnē, var saņemt izsmēlošu atbildi, izmantojot Rīgas Civilās aviācijas inženieru institūta iestrādni. Šajā nolūkā radīta speciāla pasta. Lineāls jāapsmērē ar oranžo sastāvu un jāiegremdē rezervuārā līdz pašam dibenam, bet pēc tam jāparaugās, līdz kādai atzīmei mainījusies iedaļu stabīna krāsa. Vieta, kas saskārusies ar nosēdušos mitrumu, kļūst spilgti avensārta. Tā arī ir visa procedūra. Mērījumam nepieciešams mazāk par minūti. Atklātais ūdens jānovada: tas izraisa dzinēju degvielas sistēmu koroziju, un turklāt pārvaidāt lielos attālumos nevajadzīgu balastu ir diezgan dārgi.

Grūti sacīt, cik daudz laika institūta speciālistiem būtu vajadzējies, lai «dabūtu cauri» savu septiņdesmito gadu sākuma izgudrojumu, ja augstskolā nebūtu izveidots zinātniski tehniskais kooperatīvs «Inženieris». Tam izdevās dažu nedēļu laikā organizēt jūtīgā ūdens indikatora tūbinu masveida ražošanu. Ilgi gaidīto produkciju ātri izpērk. Jau saņemti pasūtījumi no dažādām mūsu zemes malām.

S. SPUNGINS,
LATINFORM korespondents
Rīgā

Basketbols kļūst arvien populārāks

Līvānu eksperimentālās biokīmiskās rūpnīcas basketbola komanda «Biokīmiks» republikas A klases čempionāta otrā riņķa spēles aizvadīja apmieroši, noslēgumā izcīnīt 5. vietu. Sacensību galveno smagumu uz saviem pleciem iznesa spēlētājs treneris Nikolajs Romāņenko. Maksimāli savu prasmi demonstrēja arī centra uzbrucējs Leonīds Solopa. Komandai lieti ie-

derējās Vjačeslava Sešolina, Ivana Gromova, Gunta Endzeļa, Jāņa Gredzena spēle. Arī Grigorijš Senkovs, Ģirts Grabāns, Laimonis Milts, Guntis Kaulankans sāk parādīt labu meistarību.

Traumas dēļ otrā riņķa spēlēs uz laukuma neizgāja Viktors Viļevs. Diemžēl reti spēlēja arī Aivars Putāns.

Treneris Nikolajs Romāņenko atzīst, ka šo pirmo lielāko sa-

sniegumu kaidināja ne tikai basketbolisti, bet arī eksperimentālās biokīmiskās rūpnīcas kolektīvs. Komandai nebija ne materiālu, ne morālu, ne transporta rūpju.

Par sekmīgu jāuzskata sieviešu komandas piedalīšanās republikas meistarsacīkšu C klasē. Līvānu jaunās basketbolistes nu jau iedrošinās sacensties ar republikas sieviešu komandām. Meistarsacīkšu C klasē izcīnīta trešā vieta. Mazliet pietruka, lai izcīnītu tiesības spēlēt B klasē.

Sprīgu sacensību sezonu aizvadīja skolu basketbolistes. Labākie rezultāti bija olimpisko rezervju bērnu un jaunatnes sporta skolu sacensībās. Jaunākās, vidējās un vecākās grupas meitenes zonas sacensībās ierindojās 1. vietā, visjaunākās grupas meitenes un zēni (trenē L. Solopa) — trešajā vietā. Zonas

uzvarētāji spēlēja pusfinālā. Vecākā grupa izcīnīja sesto, bet vidēja un jaunākā grupa — ceturto vietu.

Par bērnu un jaunatnes sporta klases zonas sacensību norisi lasītāji jau informēti. Atliek piebilst, ka visu triju vecuma grupu jauniešu kopvērtējumā ierindojās 5. — 8. vietā. Šī pirmā panākuma autore ir Līvānu vidus skolu basketbolistes I. Skagale, I. Skapare, I. Linuža, I. Arsmenece, O. Guscina, I. Bilova, L. Cevere, I. Aizpure, G. Balašova, I. Zarinka, L. Kristovska, A. Vanaga, I. Smukste, S. Grigaloviča, I. Mihailūka, I. Kuhařeca, D. Veselova, I. Dapiņlova, I. Andrejeva, L. Valvode, I. Gaiduka.

Otro gadu notiek «Oranžās bumbas» sacensības skolēniem, sacensības pusaudžiem, kuri nemācās bērnu un jaunatnes sporta skolās. Pērn mūsu rajona komandas cīnījās godam. Sogad zonas sacensībās skolu jaunie basketbo-

listi tālāk par trešo vietu netika, jo pusfinālā zaudēja Rēzeknes un Alūksnes komandām.

Republikas jaunatnes meistar. sacīkstēs Līvānu skolniece, kurā dzimušas 1972., 1973. gadā, ierindojās 6. vietā. Mazāk veiksmīga bija 1976., 1977. gadā dzimušo meiteņu spēle — zonas sacensībās 3. vieta.

Nobeigumā gribu uzsvērt, ka Līvānos cenšas popularizēt groza bumbas spēli. Nesen bija sacensības pašiem jaunākajiem — 2. — 3. klašu skolēniem. Sodien — kārtējie basketbola svētki!

A. ILJINA

ATTELOS:

— Līvānu basketbola nākotne;

— trenējas «Biokīmika» vīri.

J. SILICKA foto

A TZIMEJAM, ka vienīgā avīze, kas toreiz Latgalē iznāca literārajā latviešu valodā jeb vidusdialektā, bija Daugavpili izdotās «Latgales Ziņas». Vienā no daudzajiem levdrakstiem, ko sarakstīja avīzes redaktors Ansis Rozentāls, avīze pauž to Latgales latviešu (baltiešu) nostāju, kuri armijā un partizānos, kā viņš uzsver, esot cīnījušies par «brīvo Latviju». Motivējot ar Latgales atpalicību un zināmā mērā neuzticoties vietējiem iedzīvotājiem, kur padomju vara pastāvēja visilgāk un kur bija stipri kreisie spēki, daudzu Latgales pašvaldības iestāžu, tiesu, policijas, skolu utt. kadri tika komplektēti no labējiem, nacionālistiski noskaņotiem, no Rīgas un no citiem novadiem atsūtītiem pārstāvjiem. Viņu intereseš tad arī visai tiešā veidā pārstāvēja «Latgales Ziņas», kas izcēlās ne tikai ar savu antikomunistisko un nacionālistisko pozīciju, bet vērsās arī pret liberāli demokrātiskiem Latgales strāvjiem un preses izdevumiem. Tā visādi centās nogludināt, aizplūvot sociālās pretrunas buržuāziskajā Latvijā un nemītiģi bazūnēja par latgalešu vienotību ar citu novadu latviešiem, balstoties uz nacionālās piederības principa pamatiem. Tas, ka desmiti tūkstoši latgalešu dzīvoja pusbadā dzīvi un ārkāpīgi sārši bija spiesti doties kalpot citu novadu budžiem, šo avīzi maz interesēja, pareizāk sakot — pat apmierināja, jo šīs izdevums pārstāvēja budžu, turīgo zemnieku un privileģētās ierēdniecības intereseš. Avīze atbalstīja aizsargus un luterāņu baznīcu celšanu Latgalē, publicēja erotiskus stāstus un dzejoļus, dažādi ironizēja par «Jaunajā Straumē» un «Zidūnī» publicētajiem literārajiem darbiem. No galēji labējām pozīcijām kritizēja katoļu baznīcas iespaidu uz Latgales kultūru, taču reizē ignorēja šejienes tradīcijas, kultūras īpatnības.

Līdzīga attieksme pret Latgali bija Rīgā iznākošajai labēji buržuāziskajai avīzei «Latvis». Tā (23. augusta numurā) gauži sūkstījās, ka Latgalē dzīvojošie 52 tūkstoši Baltijas latviešu «no-

PĒTERIS ZEILE

Latgale pirms 60 gadiem — 1928. gada preses spoguļi

4. Uz Latgali pēc „eksotikas“ jeb Rīgas un Liepājas avīzes par „jaunāko māsu“

slikst» un jūtas ļoti neomulīgi turienes pusmiljona latgaļu un svešautiņnieku masā. Jo, rau, Latgales minoritātes gribot bledroties ar sarkanajiem vai arī pašas esot tādas, bet latgalešu vidū stipri izplatītas separātisma tendences. Avīze ir ļoti neapmierināta, ka «de jure» atzīta latgalešu valoda, to (un tajā) māca pamatskolas klasēs. Bet latgaleši esot spītīgi — viņi tieši runājot valodā, kas piebārstīta seniem vārdiem un slāvismiem, lai to pēc iespējas mazāk saprastu baltieši — ierēdni.

Kā «Latgales lietu» speciālists «Latvi» ar vairākiem rakstiem uzstājas kāds K. Lapiņš. «Dzīve baltiešu Sibīrijā» — raksta (28., 29. sept.) virsraksts jau runā pats par sevi. K. Lapiņš atzīmē, ka daudziem rīdziniekiem un citiem baltiešiem — latviešiem Latgales vārds asociējas ar kaut ko sibirisku. Daži brīnās, kā gan civilizēts cilvēks var doties uz turieni strādāt. «Ierēdni brauc šurp kā franči uz saviem Āfrikas leģioniem, kultūras darbiniekiem Latgalē ir civilizācijas džungļi. Karavīriem — kādreizējie «krievi» vai

«krievos iešana», bet visiem pārējiem — Sibīrija.»

Avīzes līdzstrādnieks sēstas vilcienā un dodas uz Daugavpili pats par to visu pārliecināties. Ceļā autoru dažbrīd pārņem arī tādi kā liriski uzplūdi. «Kāpēc mūsu dziesmas neapdzied Latgales meitu Dubnu, kas tik skaista?» Staigāšana pa Daugavpili noskaņo uz lietiskākiem vērojumiem un secinājumiem. Lūk, daži no tiem. Daugavpils — to veido 60 000 iedzīvotāju, un tikai 10 000 latviešu — baltiešu, vietējo garnizonu ieskaitot. Valoda — tīrās šausmas! Kaut kāds žīdu — krievu — poļu — baltkrievu — vācu — latgaļu un diezin vēl kādu izlokšņu mistrojums. Latvietis te esot svešinieks pats savās mājās.

Pat kioskā pērkot avīzes un iegriežoties pilsētas valdes kādā nodalā, esot jārunā krievu valodā (jo židiski viņš taču neprot runāt!), bet latviešu biedrības restorānā viesmīlis uzrunāot poliski! Tāda nu reiz esot tā Daugavpils.

Taču ilgāku laiku pagrozījies Daugavpili, smalkais rīdzinieks spiests atzīt, ka dažādu tautību cilvēki te ir tolerantā cits pret

citu, nekāda tautību naida nejūt, jo grib sadzīvot mierīgi un katrs darīt savu darbu. Tikai, nosaucot šo novadu par «garīgās latvietības tukšnesi», K. Lapiņš aizmirst piebilst, ka ne jau visiem tajā ir darbs, bet dažiem maizes rīciens visai plāns. Taču žurnālists apziņā, kāpēc šurp braucis, sasparojas, sāk norāt progresistu avīzes «Jauno Straumē» un sociāldemokrātu izdevuma «Latgales Dorbs» redakcijas, kas šķēļot latviešu un traucējot «vispārējās nacionālās lietas» triumfam. Galvenais esot — panākt visu latviešu vienotību un iznīdēt minoritātes krelsumu, pēc iespējas vēlēšanās ignorēt to izvirzītos kandidātus, kas pēdējā laikā gūstot diezgan daudz piekritēju. Pārvaldē esot ne mazums krievu, komunistu. Te esot vajadzīgs ķirurga nazis! (Tāds tika laists darbā 1934. gada 15. maijā, kad K. Ulmanis izdarīja apvērsumu.)

Raksts uz beigām sliecas ar tādu kā politiskās pārvaldes līdzstrādnieka — denuncianta pieskaņu. «Rīgai (I — P. Z.) ir jāzina tā rūgtā patiesība, ka latgaļi neko nedara (kāda spītīga tauta! — P. Z.) šī mūsu dzimtās

zemes novada garīgi latviskošanai. Šinī darbā baltieši stāv gluži vieni, bet ko lai iespēj 52 tūkstoši (no kuriem vēl trešdaļa sarkano) pret 520 000?»

Tāpēc šajā situācijā esot jāpārvar baltiešu nepatika braukt uz šejieni, lai veiktu «vēsturisko Latgales latviskošanas» misiju. Nē, Latgale tomēr gluži Sibīrija nav, secina rakstītājs, bet «pirmatnēja zeme, kur ir lētāki produkti, kur sirsnīgi cilvēki. Te var paglābties no Rīgas burzmas, kas taču nogurdina.»

Līdzīgu attieksmi pret Latgali K. Lapiņš izsaka arī citos «Latvi» (9. aug., 16. nov.) publicētajos rakstos, kā arī Liepājā iznākušajā dienas laikrakstā «Kurzemes Vārds» (Nr. 261) nodrukātajā «Latviešu — baltiešu loma un stāvoklis Latgalē». Arī te uzsvērts, ka ar «istajiem latviešiem» jānostiprina administratīvais aparāts Latgalē, līdz ar to — «latviski valstiskā doma un apziņa». «Mēs viņus, resp. latgalešus,» saka Lapiņš, «baltizējam, pagriežam seju no austrumiem uz baltu (Baltijas — P. Z.) jūru.» «Nav jāaizmirst,» saka K. Lapiņš, «ka kreisās tendences Latgalē ir sevišķi stipras un viņu postošais iespaidis robežas tuvuma dēļ daudz asāk sajūstams. (...) Latgalešu inteliģence ir vēl pārāk vāja, lai tai uzticētu visu valsts aparāta vadību. Tāpēc baltiešiem viņu aizgādņu loma paliks vēl uz vairākiem gadiem...»

Tādējādi skaidri redzams, ka valdošās buržuāziskās aprindas, to rupori un preses trubadūri uz Latgali raugās kā uz atpalikušu puskolonijs, lēta darbaspēka avotu, augsti atalgotu ierēdņu amatu areālu. Ar nacionālistisku lozungu palīdzību centās notuēt sociālās pretrunas, reizē baidoties no kreisajiem spēkiem, īpaši no komunistiskās partijas, kas tika iedzīta pagrīdē, taču aktīvi darbojās visus buržuāziskās Latvijas pastāvēšanas gadus. Saprotams, ka šāda sociāli netaisnīga, nacionālistiski demagoģiska politika nespēja konsolidēt Latvijas dažādu novadus. Tāpēc latviešu nācījas konsolidācija varēja pilnībā īstenoties tikai pēc kara gados padomju varas apstākļos.

Kultūras dzīves jaunumi

Festivāla soļi

Sācies 3. Vissavienības tautas dailrades festivāls. Ar īsu uzrunu rajona kultūras namā to atklāja kultūras un sporta kompleksa priekšsēdētājs M. Mihailovs. Pašdarbnieku jauno darba cēlienu ievadīja deju kolektīvu skate.

Uzstājās desmit kolektīvi, kā arī Tautas deju ansamblis «Sila va».

Pašdarbnieku deļotprasmī vērtēja žūrija ar Tautas deju ansambļa «Lelde» māksliniecisko vadītāju M. Kokinu priekšgalā. Milzīgas pūles kultūras kopšanā

ir ieguldījušas E. Bleive un A. Lukjanska. Apgūstot obligāto deju programmu, katra no viņām skatei sagatavoja trīs kolektīvus.

Redzami audzis kolektīvu snieguma mākslinieciskais līmenis, bija padomāts par tēriem, piekanošām detaļām. Pašreizējā deju ansambļa attīstības pakāpē tieši sīkumi nosaka kolektīva kultūru, veido tā seju. Un tas ir iepriecinoši.

Ar deju kolektīvu veikumu varēsīm iepazīties rajona Dziesmu svētkos.

V. RADIS

Gleznu izstāde

Salaspils Botāniskā dārza ziedu salonā Rīgā, Leņina ielā 60 skatāma Marijas Miezītes gleznu 3. personālizstāde. Ekspozīcijas pussimt darbos dzīvo ainavas un ziedi. Dzimtā Latgale ar bērniības vietām Raina Jasmuižā, Jašas upītes krasts jaunības iespaidu varā, Siguldas un Vidzemes

pakalni, jūras viļņi ar kaijām un pļavas — viss zied. Krizantēmas, ceriņi, ievas, tulpes, rozes — priecē skatītājus.

Izstāde atvērta no plkst. 15.00 līdz 19.00 (izņemot svētdienas un pirmdienas) līdz 7. jūnijam.

I. RISMANE

Mazo vokālistu konkursā

Nesen Preiļos un Līvānos notika rajona mazo dziedātāju konkursi. Tā rosinātāja bija Latvijas PSR Valsts televīzijas un radio raidījumu komiteja. Bērnu noklausījās žūrija: Līvānu un Preiļu bērnu mūzikas skolu direktori Alberts Vucāns un Karīna Oša, pedagogi Nina Silajeva un Ilze Vanaga.

Līvānos patika Māras Mucenieces, Kristīnes Rimšas un Elīnas Pabērzas uzstāšanās. Neicnieku ģimenes ansambļa dalībniece Anda Kraukle dziedāja tautas dziesmu no vecvecmāmiņas Annas Kažas bagātā dziesmu pūra. Ļoti droši un pārliecināti uzstājās Inese Pastare, Ipaši — kopā ar draudzeni Anitu Zitāni. Un vēl — visai varonīgi, pierādīt arī savas muzikālās spējas, dziedāja Kaspars Rokjānis — vienīgais puīša cilvēks šajā konkursā.

Preiļos žūrija atzinīgi novērtēja aizkalnietes Anitās Gāgas un viņas māsaš Ivetas uzstāšanos.

Līvāniete Kristīne Kārkle dziedāja tautas dziesmu un atbilstoši tai bija ģērbusies tautas tērpā. Tautas tērpā bija ieradusies dziedāt arī Kristīne Miņina, un dziesma «Sprīguļītis un grābeklītis» izskanēja īpaši jauki. No māsaš centās neatpalikt arī trīs. gadīgā Liene. Patikams bija arī Ingas Smirnovas un Lolitas Kudiņas dziedājums.

Tātad — rajonā netrūkst bērnu ar labām un skanīgām balsīm, un žūrijai bija visai grūti izšķirties, kuram no viņiem jāpārstāv rajons republikas konkursā. Soreiz šis gods tika Līvānu stikla fabrikas bērnu dārza audzēkņim četrgadīgajam Kasparam Rokjānim. 21. maijā turēsim par viņu ikšķus!

Pārējos mazos vokālistus aicināsim uzstāties Bērnu un citos svētkos, kā arī koncertos klubos un kultūras namos.

M. LIVDANE,

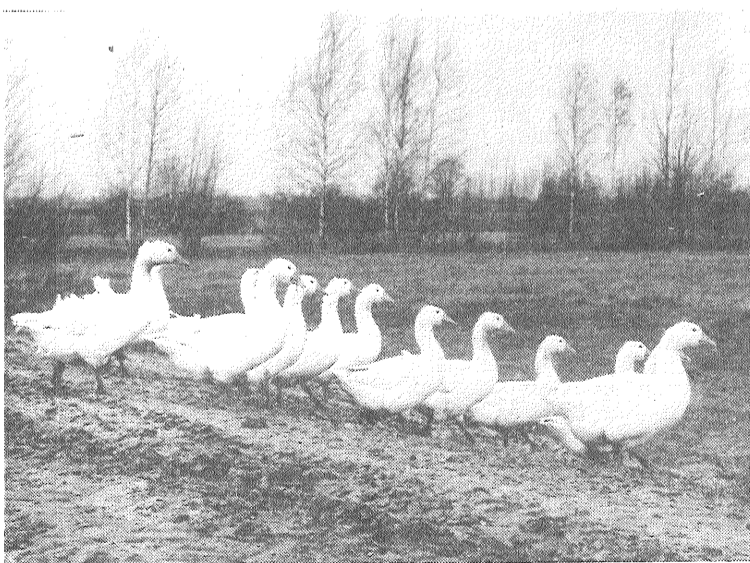
rajona kultūras nodaļas vadītāja

Labdarības koncerts

Mūsu republikā izveidotā biedrība «Zēlsirdība» palīdz invalīdiem un veciem vientuļiem cilvēkiem. Pirmajā labdarības koncertā, kas bija sarīkots Valsts filharmonijas zālē, pulcējās visi biedrības domubiedri. Tajā ie-

tilpst skolu jaunatne, ārsti, medicīnas māsaš, strādnieki un rakstnieki. Ar Latvijas LKJS CK lēmumu «Zēlsirdības» štābam piešķirtas speciālas telpas.

LATINFORM

Pretim pavasarim.

K. GAILUMA fotoetide

Pusaudzis un alkohols

Pusaudža organisma attīstība un veidošanās notiek starp 10. un 20. mūža gadiem. Šis periods raksturojams ar strauju organisma un tā atsevišķu sistēmu augšanu un attīstību, tas ir dzimumnobriešanas un centrālās nervu sistēmas pilnveidošanās laiks. Tādēļ pusaudža organisms ir sevišķi jūtīgs pret kaitīgiem faktoriem un pirmām kārtām — pret alkoholu.

Sirds un asinsvadu sistēma attīstības periodā funkcionē paaugstinātas slodzes apstākļos. Alkohola lietošana var radīt elpošanas ritma traucējumus un pat elpošanas apstāšanos, elpošanas ceļu iekaisumus (10 procentu alkohola no organisma izdalās caur plaušām).

Alkohols pusaudžiem izraisa nopietnas neatgriezeniskas pārmaiņas gremošanas orgānos, aknās, nierēs, bojā iekšējās sekrēcijas dziedzerus — vairogdziedzeri, virsnieres, dzimumdziedzereš.

Ļoti postoši alkohols ietekmē pusaudža centrālo nervu sistēmu. Smadzeņu attīstībai ir nepieciešama pilnvērtīga barošana, bet alkohols, bojājot smadzeņu asinsvodus, traucē centrālās nervu sistēmas normālu vielmaiņu. Rezultātā — intelekta pazemināšanās, pavājinās koncentrēšanās un gribas spējas, palēlinās reakcija. Smadzeņu asinsvadi pusaudža vecumā ir relatīvi papla-

šināti, tādēļ alkohols ļoti ātri uzsūcas asinīs. Pat 100 grami degvīna nonāvē 7500 aktīvi strādājošas galvas smadzeņu šūnas. Smagas alkohola intoksikācijas gadījumā iet bojā vairāk nekā 10 miljoni galvas smadzeņu pelēkās vielas šūnu.

Pusaudzīm vajadzība pēc alkohola lietošanas rodas jau pēc vienas vai divu reizu reibinošo

koholisko dzērienu lietošanā. Ar PSRS Augstākās Padomes Prezidija dekrētu noteikti sodi un visu pilsoņu atbildība. Tas pilnā mērā attiecas arī uz vecākiem, kuri iesaista dzeršanā nepilngadīgos. Vecākiem ne tikai jāmāca bērniem, kas ir alkohols, kāda ir tā postošā ietekme uz organismu, bet arī jārāda atturīga dzīvesveida paraugs.

Glūzi nesaprotama, piemēram, ir N mātes šausmīga neapmierinātība, pat sašutums par to, ka viņas dēlu nēmām profilaktiskajā uzraudzībā narkoloģiskajā kabinetā. Rajona nepilngadīgo lietu inspekcijas protokolos ir fiksētas mātes šādas domas: «Mans dēls jau ir pieaudzis cilvēks, jo viņam ir 17 gadi. Glāzīti reibinošā dzēriena viņš var atļauties.»

Jāšaubās, vai ar šādu attieksmi mēs mazināsim dzērāju rindu starp jauniešiem.

Apbrīnojama arī citu vecāku pasivitāte vienaldzība. Rajona narkoloģiskā dienesta kabinetā uzskaitē ir 31 pusaudzis. Un tikai par vienu nepilngadīgo tā māte pāinteresējās; kas notiek un var notikt ar viņas bērnu. Kas jādara, lai laicīgi novērstu nelaimi. Pārējos vecākus viņu bērnu liktenis neuztrauc.

C. MAZULIS, psihiatrs narkologs

Redaktora v. P. PIZELIS

Ārsts bridina

dzērienu nogaršošanas. Un pavisam drīz jaunietis nonāk alkohola varā. Zinātnieki pierādījuši, ka pusaudža organisms 6—8 reizes ātrāk par pieauguša cilvēka organismu pierod pie alkohola. Proti, kļūst par hronisku dzērāju.

1 — 3 mēnešu laikā notiek sākuma adaptācija pie alkohola. Nākamajos 3 — 12 mēnešos tiek «nostiprināti» alkoholiskās uzvedības stereotipi, bet 1,5 gadu laikā formējas psihiska atkarība no alkohola (proti — pusaudzis jau ir alkoholiķis). Trīs līdz četrus gadu laikā formējas fiziskā atkarība no alkohola.

PSKP CK lēmumā par zūoības un alkoholisma novēršanas pasākumiem izvirzīts uzdevums audzināt jaunatni atturības garā. Uzsvērtā nepieciešamība būt nesamierināmiem pret jebkuru mēģinājumu iesaltīt pusaudžus al-

TV VIĻŅA

14. maijā. 9.00 — Zīnas. 9.15 — Koncerts. 10.00 — Civilā aizsardzība. 10.30 — TV — skolēniem. Mācieties runāt angļiski. 11.00 — Koncertfilma. 11.10 — «Veselība». 11.40 — Dokumentālā filma. 12.00 — Nedēļas panorāma (krievu val.). 12.30 — Dzied sieviešu koris «Aldas». 13.15 — Multiplikācijas filma «Ikstīte». 13.50 — Lietuvas TV videofilmas «Kukučajas teiksmaš» 1. daļa. 15.00 — Laukā. fermā. cehā. 16.00 — Koncertfilma. 16.25 — Magnetofoni «Ella»: pirkt? NeDirkt? Pirkt? 17.00 — Rokasbumba. Turnīra par Starptautiskās federācijas kausu fināls. «Granītas» (Kauna) — «Minauras» (Rumānija). Pārtraukuma — zīnas. 18.15 — Koncertfilma. 18.25 — Kamertonis. 19.05 — Lietuvas televīzijas dokumentāls apraksts. 19.15 — Tautas muzikantu koncerts. 19.50 — Dokumentālā filma. 20.00 — «Panorāma». 20.30 — Dienas zīnas (krievu val.). 20.35 — «Labu nakti, mazuli!». 21.00 — «Laiks». 21.40 — Pārkārtošanās starmetis. 21.50 — Mākslas filma «Meitene no bankas». 23.10 — Zīnas. 23.20 — Mākslas filma «Divainās laulības» 2. sērija.

15. maijā. 9.00 — Zīnas. 9.15 — «Svētdienas rītā». 11.15 — TV — skolēniem. Mūsu valoda. 11.50 — Koncertfilma. 12.20 — Mazeiku 5. vidusskolas dramatiskā pulcīna uzvedums. 13.05 — Svētdienas mūzika. 14.00 — Lietuvas TV videofilmas «Kukučajas teiksmaš» 2. un 3. daļa. 16.40 — Multiplikācijas filma «Nu, pagaidi!». 17.20 — Dokumentālās filmas. 18.00 — Zīnas. 18.10 — Mākslinieciskā pašdarbība. 18.55 — Lietuvas jaunās dokumentālās filmas. 19.40 — Baletu fragmenti. 20.00 — «Panorāma». 20.30 — Dienas zīnas (krievu val.). 20.35 — «Labu nakti, mazuli!». 21.00 — «Laiks». 21.40 — Lietuvas PSR televīzijas un radio vienības mūzikas orķestra koncerts. 23.30 — Zīnas.

PĀRDOD māju Preiļos, Atpūtas ielā 33.

LIVĀNU

BERŅU MŪZIKAS SKOLA

uzņem audzēkņus 1988. — 1989. mācību gadam sagatavošanas un 1. klasē šādās specialitātēs: klavieru un vijoles (6 — 7 gadi), akordeona un pušamo instrumentu (9 — 10 gadi). Iestāšanāsnotikš 28. maijā plkst. 12.00.

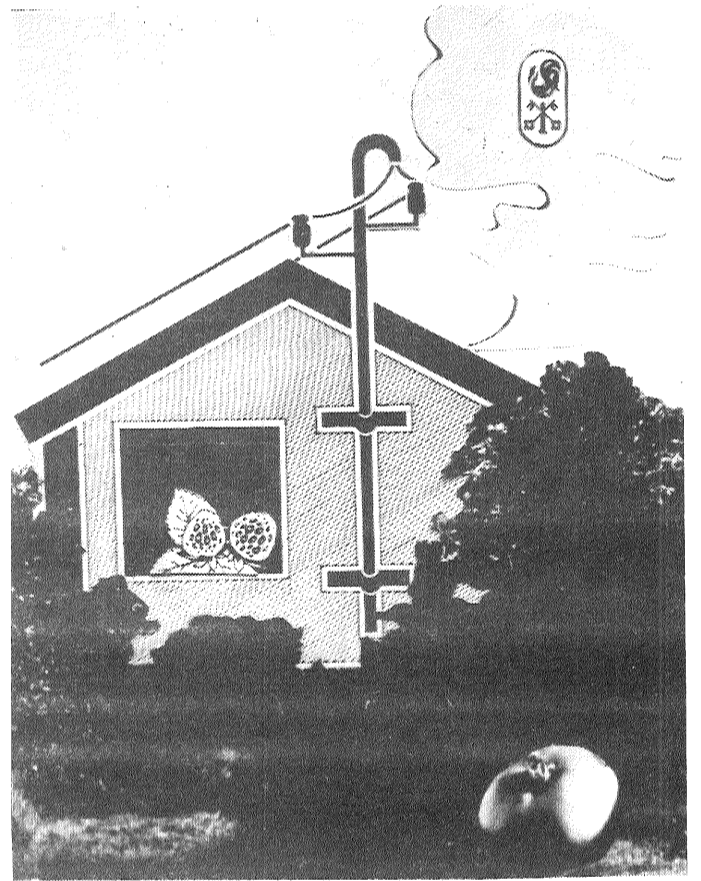
Skolaš adrese: Līvānos, Rīgas ielā 184. Telefons 44096.

Sūra lāse acīs krājas, Valgam pāri slīd. Tu vairs mājās nepārnāksi Sovakar, ne rīt.

(Z. Viļupe)

Izsakām dziļu līdzjūtību Bonifācijam Valvodam sakarā ar BRĀLA nāvi.

2. iecirkņa darbābiedri

DARZA MĀJIŅU IPASNIEKI!

Ugunsgrēki vasarnīcu rajonos nav retums. Tādēļ parbaudiet, vai jūsu vasaras mītnē ir kārtībā elektrotīklī, gāzes vai petrolejas pavardi, nekuriniet krāsnis un kaminus, ja tie ir bojāti. Viegli uzliesmojošus šķidrumus glabājiet cieši noslēgtos metāla traukos, bet ne vairāk par 10 litriem.

Visbiežāk ugunsgrēki dārza mājīnās izceļas no ugunskurīem, pārkarsušām elektriskajām ierīcēm, bērniem rotaļājoties ar sērkokļiem, no garāmgājēju neuzmanīgās rīcības ar uguni. Dārzkopības sabiedrību un kooperatīvu valdēm savlaicīgi jāgādā par teritorijas sakoptību, piebraucamajiem ceļiem, ūdensņemšanas vietām un trauksmes izziņošanu ugunsgrēka gadījumā.

ESIET IPASI UZMANĪGI AR UGUNI VASARNĪCĀS!

LATVIJAS PSR IEKSLIETU MINISTRIJAS UGUNSDZESĪBAS PĀRVALDE
LPBS AĢENTORA «LATVIJAS KOOPERĀCIJĀS REKLĀMA»

UZMANĪBU!

Kalējus, podniekus, plnējus, audējus, izsūvējus, kokačīlniekus, galdniekus, namdarus, kurpniekus, mūrniekus, melderus, muceņiekus, dreimaņus u. c. amatu meistarus acinām piedalīties

MEISTARU SVĒTKOS

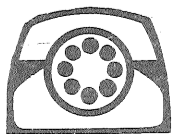
šī gada 22. maijā Preiļos. Programmā — tikšanās ar

amatniekiem Preiļu rajona kultūras namā plkst. 12.00, izstāžu atklāšana plkst. 13.00, izstādes pārdošanas Preiļu parkā plkst. 14.00.

Amatniekus uz izstādēm lūdzam pieteikties līdz 20. maijam rajona kultūras nodaļā pa telefoniem 22132 vai 21001 (vai arī personiski).

Laikraksts «Leņina Karogs» iznāk otrdienās, ceturtdienās, sestdienās latviešu un krievu val.

«Ленина Карогс» («Ленинское знамя»). Газета Прейльскогo районного комитета Коммунистической партии Латвии и районного Совета народных депутатов на латышском языке, г. Прейли, Латв. ССР. Издательство «Звайгзне», г. Рига, ул. Горького, 105.

REDAKCIJAS ADRESE: 228250, Preiļos, Komjaunatnes ielā 1. TĀLRŅI: redaktors — 22059, redaktora vietnieki — 22154, sekretariāts — 21769, aģorūpnieciskā kompleksa, kultūras un sporta nodaļas — 21759, partijas dzīves, skolu un vēstulu nodaļas — 21996, vietējo padomju darba, rūpniecības un ceļniecības nodaļas — 21985, grāmatvedība, uzzīņas par sludinājumiem — 22305.

Tir. 14347 eks. (latv. v. 10191 eks., krievu val. 4156 eks.), 1 nos. iespiedloksne. Ofsetiespiedums. Laikraksts iespiests Latvijas PSR Valsts izdevniecību, poligrāfijas un grāmatu tirdzniecības lietu komitejas Daugavpils tipogrāfijā 228400, Daugavpils, Valkas ielā 1. Indekss 68169. Pas. 884.